

การนำเสนอโครงการจัดตั้งศูนย์วิชาภาษาไทย ประจำกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา

เขตการศึกษา 7

นางสาวพจนีย์ สิงห์โตทอง

ศูนย์วิทยทรัพยากร

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชามัธยมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2533

ISBN 974-576-930-4

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

016570

I10306687

A PROPOSED PROGRAM OF ORGANIZING THAI LANGUAGE
LEARNING RESOURCE CENTERS FOR SECONDARY SCHOOL CLUSTERS,
EDUCATIONAL REGION SEVEN

Miss Pochjane Singtotong

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Secondary Education
Graduate School
Chulalongkorn University

1990

ISBN 974-576-930-4

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การนำเสนอโครงการจัดตั้งศูนย์วิชาภาษาไทย ประจำกลุ่มโรงเรียน
มัธยมศึกษาตอนต้น เขตการศึกษา 7

โดย นางสาวพจนีย์ สิงห์โตทอง

ภาควิชา มัธยมศึกษา

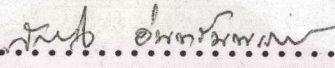
อาจารย์ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์ ดร.สุจริต เพ็ชรชอบ

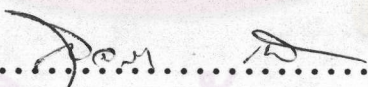

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรราชัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์สายใจ อินทร์พรชัย)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ศาสตราจารย์ ดร.สุจริต เพ็ชรชอบ)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.กมลพร บัณฑิตยานนท์)

POCHIANEE SINGTOTONG : A PROPOSED PROGRAM OF ORGANIZING THAI LANGUAGE LEARNING RESOURCE CENTERS FOR SECONDARY SCHOOL CLUSTERS, EDUCATIONAL REGION SEVEN. THESIS ADVISOR : PROF. DR.SUCHARIT PIENCHOB, Ed.D., 187 PP. ISBN 974-576-930-4

The purposes of this research were to survey opinions and needs in organizing Thai language learning resource centers for secondary school clusters, and to put forward a proposed program of organizing Thai language learning resource center for secondary school clusters. The subjects of this research were 87 school administrators and 420 teachers of the Thai language in secondary schools under the jurisdiction of General Education Department, the Ministry of Education, Educational Region 7. The obtained data of were analysed by means of percentage, arithmetic mean and standard deviation. The data were also presented in tables and descriptive forms. The major findings were as follows:

1. The opinions of organizing Thai language learning resource centers, both the administrators and the Thai language teachers highly agreed with the objectives of the centers, suitable location sources and way of getting, financial supporters, materials acquisition in organizing the centers, but they agreed at the low level in the aspect of time spent on organizing the centers.
2. The needs of service from the centers, both the administrators and the Thai language teachers needed services from the centers at the high level in the area of curriculum, instruction, instructional media production, measurement and evaluation, and extra-curricular activities.
3. The needs of instructional media utilization, both the administrators and the Thai language teachers needed the instructional media in a high level.

After the data had been analysed the researcher proposed the program of organizing Thai language learning resource centers for secondary school clusters. The program consisted of principles and rationale, the characteristics of Thai language learning resource centers, objectives, goals of the program, procedures, the organization of the centers, the responsibilities of the centers, instructional media available in the centers, budget, personnel, and the location of the centers, and expected outcomes. The proposed program was evaluated by 5 jury of experts, the researcher then adjusted the program according to recommendations of the experts to be the perfectly proposed program.

ภาควิชามัธยมศึกษา.....
สาขาวิชาการสอนภาษาไทย.....
ปีการศึกษา2532.....

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
.....

พจนีย์ สิงห์โตทอง : การนำเสนอโครงการจัดตั้งศูนย์วิชาภาษาไทยประจำกลุ่มโรงเรียน
มัธยมศึกษา เขตการศึกษา 7 (A PROPOSED PROGRAM OF ORGANIZING THAI LANGUAGE
LEARNING RESOURCE CENTERS FOR SECONDARY SCHOOL CLUSTERS, EDUCATIONAL
REGION SEVEN) อ.ที่ปรึกษา : ศ.ดร.สุจริต เพียรชอบ, 187 หน้า.

ISBN 924-576-930-4

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความคิดเห็นและความต้องการในการจัดตั้งศูนย์วิชาการ
ภาษาไทย ประจำกลุ่มโรงเรียน และนำเสนอโครงการจัดตั้งศูนย์วิชาการภาษาไทยประจำกลุ่มโรงเรียน
ตัวอย่างประชากรเป็นผู้บริหารโรงเรียน 87 คน และครูภาษาไทย 420 คน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขต
การศึกษา 7 สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยนำมาวิเคราะห์โดยหาค่า
ร้อยละ ค่ามัชฌิม เลขคณิต และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง ผล
การวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการตั้งศูนย์วิชาการภาษาไทย ผู้บริหารโรงเรียนและครูภาษาไทย
เห็นด้วยมากกับความมุ่งหมายของศูนย์วิชาการภาษาไทย สถานที่ที่เหมาะสม แหล่งงบประมาณที่ใช้ แหล่งและ
วิธีท้าวสอุปกรณ์ ส่วนระยะเวลาในการดำเนินงานจัดตั้งศูนย์วิชาการภาษาไทย ผู้บริหารโรงเรียนและครู
ภาษาไทย เห็นด้วยน้อย
 2. ความต้องการเกี่ยวกับบริการจากศูนย์วิชาการภาษาไทย ผู้บริหารโรงเรียนและครูภาษาไทย
ต้องการบริการจากศูนย์วิชาการภาษาไทยมากในด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านการผลิตและใช้สื่อ
การสอน ด้านการวัดประเมินผล ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร
 3. ความต้องการใช้สื่อการสอน ผู้บริหารโรงเรียนและครูภาษาไทยต้องการใช้สื่อการสอนมาก
- จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าว ผู้วิจัยได้นำเสนอโครงการจัดตั้งศูนย์วิชาการภาษาไทย
ประจำกลุ่มโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วย หลักการและเหตุผล ลักษณะของศูนย์วิชาการภาษาไทย วัตถุประสงค์
เป้าหมายของโครงการ การดำเนินงาน การบริหารงานของศูนย์วิชาการ หน้าที่ของศูนย์วิชาการ สื่อการสอน
ที่มีในศูนย์วิชาการ อัตราค่าจ้างและงบประมาณ สถานที่ตั้งศูนย์วิชาการและผลที่คาดว่าจะได้รับ นำโครงการ
ที่ได้ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบประเมินแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขและนำเสนอโครงการฉบับสมบูรณ์

ภาควิชา มัธยมศึกษา
สาขาวิชา การสอนภาษาไทย
ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ตามวัตถุประสงค์ เนื่องจากได้รับความกรุณาจากศาสตราจารย์ ดร.สุจริต เพียรชอบ อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัยที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำช่วยเหลือ แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตลอดจนให้กำลังใจและความเอาใจใส่อย่างดีตลอดเวลา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอกราบขอบพระคุณ เป็นอย่างสูง ณ ที่นี้

นอกจากนี้ความสำเร็จของผู้วิจัยยัง เนื่องจากความกรุณาของรองศาสตราจารย์สายใจ อินทรัมย์พรหม ที่ให้คำแนะนำวิธีดำเนินการวิจัย อาจารย์ ดร.กมลพร บัณฑิตยานนท์ ที่ให้คำแนะนำ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้ และผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน ซึ่งได้กรุณาตรวจแบบสอบถาม และประเมินโครงการจัดตั้งศูนย์วิชาการภาษาไทย ตลอดจนให้คำแนะนำปรึกษาเป็นอย่างดี ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณ เป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ ที่ให้ความช่วยเหลือตลอดระยะเวลาที่ทำการวิจัย

ท้ายที่สุดนี้ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา และพี่ ๆ น้อง ๆ ที่ให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา จนสำเร็จการศึกษา

พจนีย์ สิงห์โตทอง

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ฅ
สารบัญตาราง	ญ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	6
คำจำกัดความในการวิจัย	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
ความหมายของศูนย์วิชาการ	9
แนวคิดในการตั้งศูนย์วิชาการ	10
ประเภทของศูนย์วิชาการ	11
บทบาทและหน้าที่ของศูนย์วิชาการ	15
องค์ประกอบของศูนย์วิชาการ	18
วัสดุอุปกรณ์ในศูนย์วิชาการ	23
ประโยชน์ของศูนย์วิชาการ	25
บริการของศูนย์วิชาการภาษาไทยประจำกลุ่มโรงเรียน	25
ด้านหลักสูตร	25
ด้านการเรียนการสอน	29
ด้านการผลิตและใช้สื่อการสอน	36

	ด้านการวัดและประเมินผล	45
	ด้านกิจกรรม เสริมหลักสูตร	53
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	61
	งานวิจัยในประเทศ	61
	งานวิจัยต่างประเทศ	66
3	วิธีดำเนินการวิจัย	70
	การศึกษาค้นคว้า	70
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	70
	กลุ่มตัวอย่างประชากร	72
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	73
	การวิเคราะห์ข้อมูล	73
	การนำเสนอโครงการ	75
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	76
	ข้อเสนอแนะและความคิดเห็น เกี่ยวกับการตั้งศูนย์วิชาการภาษาไทย ประจำกลุ่มโรงเรียน	106
	การนำเสนอโครงการจัดตั้งศูนย์วิชาการภาษาไทยประจำ กลุ่มโรงเรียน	110
	ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ	110
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	125
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	125
	วิธีดำเนินการวิจัย	125
	การวิเคราะห์ข้อมูล	126
	สรุปผลการวิจัย	126
	ข้อเสนอแนะและความคิดเห็น เกี่ยวกับการตั้งศูนย์วิชาการ ภาษาไทย	128

การสร้างและนำเสนอโครงการจัดตั้งศูนย์วิชาการภาษาไทย ประจำกลุ่มโรงเรียน	130
อภิปรายผลการวิจัย	131
ข้อเสนอแนะอื่น ๆ	137
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป	137
บรรณานุกรม	138
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก. รายงานผู้ทรงคุณวุฒิ	148
ภาคผนวก ข. รายชื่อโรงเรียนที่เป็นตัวอย่างประชากร	150
ภาคผนวก ค. แบบสอบถาม	155
ภาคผนวก ง. โครงการจัดตั้งศูนย์วิชาการภาษาไทย ประจำกลุ่มโรงเรียน เขตการศึกษา 7 (ฉบับร่างก่อนการแก้ไข)	170
ภาคผนวก จ. ตัวอย่างแบบประเมินโครงการ	184
ประวัติผู้เขียน	187

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ค่าความถี่และค่าร้อยละ เกี่ยวกับสถานภาพของผู้บริหารโรงเรียน	76
2	ค่าความถี่และค่าร้อยละ เกี่ยวกับสถานภาพของครูภาษาไทย	78
3	ค่ามัชฌิม เลขคณิตและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็น ของผู้บริหารและครูภาษาไทย เกี่ยวกับความมุ่งหมายของ ศูนย์วิชาการภาษาไทย	80
4	ค่ามัชฌิม เลขคณิตและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของ ผู้บริหารและครูภาษาไทย เกี่ยวกับสถานที่ที่เหมาะสม ในการตั้งศูนย์ วิชาการภาษาไทย	82
5	ค่ามัชฌิม เลขคณิตและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของ ผู้บริหารและครูภาษาไทย เกี่ยวกับคณะกรรมการที่รับผิดชอบ ศูนย์วิชาการภาษาไทย	84
6	ค่ามัชฌิม เลขคณิตและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของ ผู้บริหารและครูภาษาไทย เกี่ยวกับแหล่งงบประมาณที่ใช้ในการจัดตั้ง ศูนย์วิชาการภาษาไทย	85
7	ค่ามัชฌิม เลขคณิตและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของ ผู้บริหารและครูภาษาไทย เกี่ยวกับแหล่งและวิธีหาวัสดุอุปกรณ์ ในการตั้งศูนย์วิชาการภาษาไทย	87
8	ค่ามัชฌิม เลขคณิตและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของ ผู้บริหารและครูภาษาไทย เกี่ยวกับระยะเวลาในการดำเนินงาน จัดตั้งศูนย์วิชาการภาษาไทย	89
9	ค่ามัชฌิม เลขคณิตและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการของ ผู้บริหารและครูภาษาไทย เกี่ยวกับบริการด้านหลักสูตร จากศูนย์วิชาการภาษาไทย	90

10	คำมีชฌิม เลขคณิตและส่วน เบียง เบนมาตรฐาน ความต้งการของ ผู้บริหารและครูภาษาไทย เกี่ยวกับบริการด้านการเรียนการสอน จากศูนย์วิชาการภาษาไทย	93
11	คำมีชฌิม เลขคณิตและส่วน เบียง เบนมาตรฐาน ความต้งการของ ผู้บริหารและครูภาษาไทย เกี่ยวกับบริการด้านการผลิต และสื่อการสอน จากศูนย์วิชาการภาษาไทย	95
12	คำมีชฌิม เลขคณิตและส่วน เบียง เบนมาตรฐาน ความต้งการของ ผู้บริหารและครูภาษาไทย เกี่ยวกับบริการด้านการวัดประ เมินผล จากศูนย์วิชาการภาษาไทย	98
13	คำมีชฌิม เลขคณิตและส่วน เบียง เบนมาตรฐาน ความต้งการของ ผู้บริหารและครูภาษาไทย เกี่ยวกับบริการด้านกิจกรรม เสริมหลักสูตร จากศูนย์วิชาการภาษาไทย	100
14	คำมีชฌิม เลขคณิตและส่วน เบียง เบนมาตรฐาน ความต้งการของ ผู้บริหารและครูภาษาไทย เกี่ยวกับการใช้สื่อการสอน	102
15	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับโครงการจัดตั้ง ศูนย์วิชาการภาษาไทย ประจำกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึษา	110

ศูนย์วิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อศึกษาศาสตร์
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย